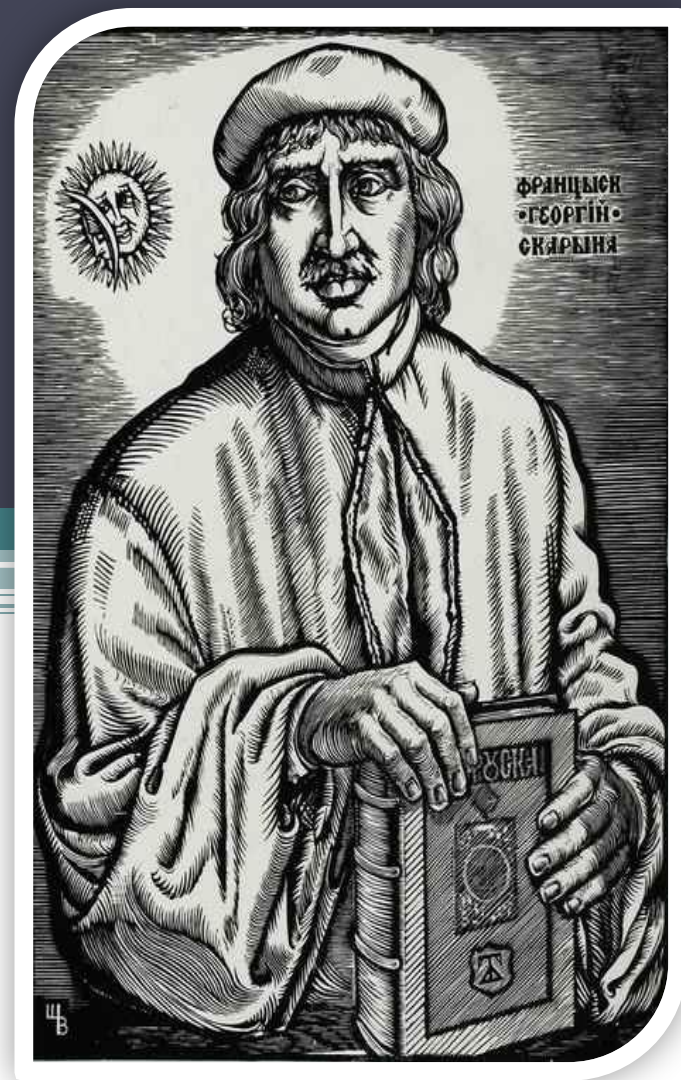

Францыск Скарына

1490-1552

Францыск Скарына нарадзіўся ў канцы
XV стагоддзя ў Полацку — адным з
крупнейшых гарадоў Вялікага княства
Літоўскага.

Розныя даследнікі казалі пра розную
дату нараджэння Францыска Скарыны
(1482 г. , 1490 г., другая частка 1480)

**Выточную адукацыю Скарына атрымаў
у Полацку.**

**Меркавана, у 1504 годзе робіцца
студэнтам Кракаўскага ўніверсітэта. У
1506 годзе Скарына заканчвае факультэт
вольных мастацтваў са ступенню
бакалаўра, пазней атрымвае званне
ліцэнцыята медыцыны і ступень
доктара вольных мастацтваў.**

Усяго на працягу 1517—1519 гадоў Францыск перакладае і выдае 23 кнігі Бібліі.

- Мова, на якой Францыск Скарына друкаваў свае кнігі, была заснавана на царкоўнаславянскай мове, але з вялікай колькасцю беларускіх слоў.
- Пры гэтым у працах Скарыны заўважана ўплыў чэшскай і польскай моў.

На тытульным лісце Бібліі адлюстравана, як лічаць даследнікі, выява гербавага друку Скарыны як доктара медыцыны. Асноўнае ўтрыманне гэтай выявы «Месяц Сонечны» — атрыманне ведаў, фізічнае і духоўнае лячэнне чалавека. Каля герба знаходзіцца знак «шалі», які адукоўваецца літарай «Т», што азначае «мікракосм, чалавек», і трохкутнікам «дэльта», які сімвалізуе навукоўца і ўваход у Царства ведаў.

- У 1520 годзе пераязджае ў Вільню — сталіцу Вялікага княства Літоўскага, дзе засноўвае першую на тэрыторыі дзяржавы друкарню.
- У ёй Скарына ў 1522 годзе выдае «Малую падарожную кніжку», а ў 1525 годзе «Апостал».
- У 1525 годзе памірае адзін з фундатараў віленскай друкарні Юрый Адвернік, пасля чаго выдавецкая дзейнасць Скарыны спыняецца.

- Пазней ен жэніцца на ўдаве Адверніка Маргарыце (померла яна ў 1529 годзе, пакінуўшы маленькае дзіцё).
- У 1529 годзе памірае старэйшы брат Францыска Скарыны Іван.

5 лютага 1532 года крэдыторы памерлага Івана Скарыны, звярнуўшыся са скаргай да караля польскага і вялікага князя літоўскага Сігімунту I, дамагліся арышту Францыска за абавязкі брата пад падставай таго, што Скарына быццам бы хаваў успадкаваную ад нябожчыка маёмасць і ўвесь час пераязджаў з месца на месца (хоць насапрэч спадчыннікам быў сын Івана Раман).

Некалькі месяцаў Францыск Скарына праседзеў у пазнанскай турме. 24 траўня 1532 года Жыгімонт I выдае прывілей пра вызваленне Францыска Скарыны з турмы.

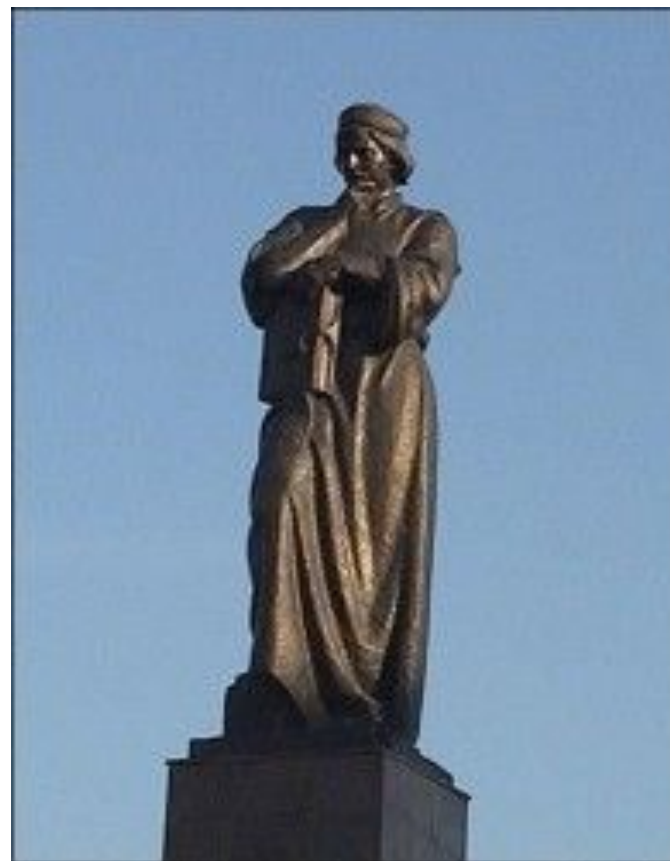
А 21 і 25 лістапада Жыгімонт выдае два прывілею, па якіх Францыск Скарына не толькі прызнаецца невінаватым і атрымвае волю, але і абарону ад кожных судовых пераследаў, абарону ад арыштаў і поўную недатыкальнасць маёмасці, вызваленне ад павіннасцяў і гарадскіх службаў

- У 1534 годзе Францыск Скарына паехаў у Маскоўскае княства, адкуль яго выгналі як каталіка, а кнігі спалілі.
- Дакладная дата яго смерці не ўсталявана, большасць навукоўцаў мяркуюць, што Скарына сканаў каля 1551 года, бо ў 1552 годзе яго сын Сімяён прыязджаў у Прагу за спадчынай.

Было зроблена шмат помнікаў у гонар Францыска Скарыны

1. Помнік Францішаку Скарыне ва Ўніверсітэцкім дворыке БДУ
2. Помнік Францішаку Скарыне ў Полацку.

3. Помнік Францішаку Скарыне каля Нацыянальнай
Бібліятэкі

4. Помнік Францішаку Скарыне ў Лідзе.

5. Помнік Францішаку Скарыне ў Празе.
6. Помнік Францішаку Скарыне ў Вільне.

7. Помнік Францішаку Скарыне ў Калінінградзе.
8. Помнік Францішаку Скарыне ў Купалаўскім скверы

